

ZINAR KARAVİL
DEMİRTAŞ'IN
BEYAZ SANDALYESİ

Demirtaş'ın Beyaz Sandalyesi / Zınar Karavil

© Zınar Karavil, 2022

© Dipnot Yayınları, 2022

Dipnot Yayınları 379

ISBN: 978-605-73576-2-5

1. Baskı, 2022/Ankara

EDİTÖR: Ümit Özger

DÜZELTİ: İbrahim Yıldız

KAPAK TASARIMI: Suat Aysu

BASKI ÖNCESİ HAZIRLIK: Dipnot Bas. Yay. Paz. San. Ltd. Şti.

BASKI: Sözkese Matbaacılık (Sertifika No: 13268)

İvedik O.S.B 1518. Sok Mat-Sit İş Merkezi No: 2/40

Yenimahalle/ANKARA Tel: (0312) 395 21 10

Dipnot Yayınları (Sertifika No: 14999)

Selanik Cad. No. 82/24 Kızılay / Ankara

Tel: (0 312) 419 29 32 / Faks: (0 312) 419 25 32

e-posta: bilgi@dipnotkitap.com

www.dipnotkitap.com

Zınar Karavil

Demirtaş'ın
Beyaz Sandalyesi

*dipnot yayınları

İçindekiler

Önsöz/ <i>Sırrı Süreyya Önder</i>	11
Yolculuğum.....	15
Tutuklanmaya giden yol	16
Çatışmalı dönem başlıyor.....	17
Erdoğan'dan ilk sinyal	18
HDP yakılıyor, seçimler tekrarlanıyor.....	20
Erdoğan dokunulmazlıkların kalkması için bastırıyor	21
Dokunulmazlıklar kalkıyor	23
“Allah'ın lütfu” geliyor.....	24
Operasyon yaklaşıyor.....	26
Demirtaş tutuklanıyor.....	29
Demirtaş ile Yüksekdağ'ın tutuldukları yere bombalı saldırı	32
Demirtaş'ın ilk mesajı	34
Demirtaş Edirne Cezaevinde	35

Cezaevi Kullanma Kılavuzu	36
OHAL'de referandum.....	39
Demirtaş için binlerce türkü	41
Erdoğan'ın “yargı kararı” ve Demirtaş'ın yanıtı	41
İlk kitabı <i>Seher</i> çıkıyor.....	44
Yayıncısı, edebiyatçı Demirtaş'ı anlatıyor.....	46
Demirtaş'taki Ahmet Kaya yarası	50
Demirtaş'ı teslim alma girişimi	51
Ana davanın ilk duruşması yapılıyor	52
Anayasa Mahkemesinin Demirtaş kararı	54
Tek tip kıyafet söylentilerine net yanıt	55
Demirtaş'ın ilk şarkı sözü besteleniyor	56
Demirtaş Eş Genel Başkanlığı bırakıyor	57
Duruşmada coşku seli	58
Demirtaş'a çıplak arama dayatması	59
Mahkeme salonlarındaki Demirtaş	60
Avukatları Demirtaş'ı anlatıyor.....	66
Demirtaş'ın duvarı ve gülü	69
Baskın seçim geliyor	71
Demirtaş, Cumhurbaşkanı adayı.....	72
Demirtaş'ın yoldaşı Zeydan	73
Demirtaş ile Zeydan aynı hücrede	75

Zeydan'ın gözünden Demirtaş	77
Kaldıkları hücre.....	78
Buldukları koşullar	81
Cumhurbaşkanı adayları: Demirtaş serbest bırakılsın.....	83
Demirtaş için şarkılar, Demirtaş'ın şarkısı.....	86
Demirtaş'ın seçim çalışmaları	88
Demirtaş'tan Erdoğan'a mesaj.....	90
Demirtaş TRT'de.....	91
<i>New York Times</i> 'ta Demirtaş portresi	94
Demirtaş'tan HDP'ye sert eleştiriler	94
Demirtaş'a 4 yıl 8 ay hapis cezası.....	98
Akın Gürlek mahkemesi devreye giriyor.....	101
Sırrı Süreyya Önder, Demirtaş'ı anlatıyor.....	104
AİHM kararı çıkıyor	108
Demirtaş'ın 4 yıl 8 ay hapis cezası onanıyor.....	110
PEN Onur üyeliği, Nobel Barış Ödülü adaylığı, Montluc Direniş ve Özgürlük Ödülü	113
Demirtaş yerel seçimlerde	113
İkinci kitabı <i>Devran</i> çıkıyor.....	116
Tekrarlanan İstanbul seçimlerinde Demirtaş etkisi.....	118
Mahkemedeki suçlamalara Twitter'dan belgeli yanıtlar	120
AİHM Büyük Daire duruşması.....	122
"Demirtaş beni çok etkiledi"	125

“Demirtaş davasının çok büyük bir anlamı var”	126
Demirtaş'ın kardeşi ve eşi anlatıyor	128
Demirtaş, Yüksekdağ ile birlikte ikinci kez tutuklanıyor ..	131
Erdoğan mahkeme hakimi gibi: Bunları bırakamayız.....	132
Demirtaş'a Siyasi Cesaret Ödülü.....	132
Demirtaş'ın eşi ve elçisi.....	133
Demirtaş hücrede bayılıyor	137
Zeydan, Demirtaş'ın bayıldığı geceyi anlatıyor	146
Demirtaş ailesi trafik kazası geçiriyor	148
Kazazedelerin durumu.....	152
Demirtaş kazayı öğreniyor	154
Demirtaş'a bir ödül daha	156
“İBB, Demirtaş'ın kitaplarını satmaya başladı, AKtroller çıldırdı”.....	157
Covid-19 pandemisi geliyor	158
Demirtaş covid-19 aşısı olmayı reddediyor	162
Demirtaş'tan Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem önerisi ..	164
Demirtaş'ın parti kuracağı iddiası.....	166
Demirtaş'a hapis cezası	168
Kahvaltı tartışması.....	170
HDP'ye Kobani Davası operasyonu.....	172
“Ben tutuklu değil, siyasi rehineyim”	173
Edirne Cezaevinde “Selo Başkan” sloganları	174

Demirtaş'ın çocukluk anısı.....	175
İlk romanı <i>Leylan</i> çıkıyor.....	177
Erdoğan: Demirtaş gibi teröristin, varsa sözde hakkını... .	179
AİHM Büyük Daire kararı açıklanıyor.....	180
Erdoğan bir kez daha hakim rolünde.....	182
Demirtaş'a yine tahliye yok	183
Görünmeyen danışman	185
İŞİD'in bombalı saldırı düzenlediği Diyarbakır mitingi.....	187
Avrupa'nın bakışı.....	190
Kobani Davası açılıyor	191
Demirtaş hakkında 38 kez ağırlaştırılmış müebbet istemi .	192
Demirtaş'ın cımbızlanan dört cümlesi.....	194
Gizli tanık beyanları	
Demirtaş tutuklandıktan sonra alınmış.....	196
Sahte tivitler.....	197
Demirtaş'tan liderlere mektup.....	198
“Dost fiskeleri”	198
Merhamet dilenmeyen Demirtaş'a 3 yıl 6 ay hapis cezası..	200
Saray gazetecisinden Demirtaş iddiaları	200
Demirtaş'a Weimar İnsan Hakları Ödülü	203
Demirtaş'ın cezaevi müdürü ve personeliyle ilişkileri.....	204
Cezaevi personelinin yaklaşımı	205

“Muhalefetin takım oyunu oynaması ve gol atması gerekiyor”	206
Demirtaş’tan kitap tavsiyeleri eleştirilerine yanıt.....	206
İlle de demokrasi.....	208
Avrupa’dan bir “Demirtaş’ı serbest bırakın” daha	208
Kürt sorununun çözümünde muhataplık tartışması	211
<i>Efsun</i> çıkıyor	212
Başak Demirtaş Fox’a çıktı, troller ayağa kalktı.....	213
Demirtaş’a bir ödül daha	215
Demirtaş’ın hücre arkadaşı gidiyor	216
Demirtaş’ın yeni hücre arkadaşı Selçuk Mızraklı.....	218
AİHM’den dokunulmazlıklar kararı.....	218
Demirtaş’ın beyaz sandalyesi.....	219
Demirtaşların yolculuğu	219
Son Söz/ <i>Selahattin Demirtaş</i>	2 21

Önsöz

Sırrı Süreyya Önder

F tipi zindanlar, mimari olarak şizoid mekanlardır. Ziyaretçilere açık bölümlerde gülkurusu ve pembe renklerinin hükümlerliliği vardır.

Nasıl desem, bir kreşe girmişsiniz duygusu verir insana. Mahkumların kaldığı mekana geçtiğinizi, soğuk gri ve ispiroto renklerinden anlarsınız. Bu 'bölünmüşlük' cezaevlerindeki her durum için geçerlidir. Girerken 'han kapısı'dır misal, çıkarken 'iğne deliği'.

Hücreler ve iç avluların mezar vasfı kazanması için lazım olanla, bir çukurun aynı vasfı kazanması için lazım olan neredeyse aynıdır. Halbuki nizamiye girişlerine, çoluk çocuk pikniğe gidesiniz gelir.

Cezaevleri, içindeki her şey gibi renkleri de kontrol altına almaya çalışır. İzin koparabilmiş renkler beyaz, gri ve siyahtır. Yeşil mesela, üniforma rengi olduğundan, lacivert, infaz koruma görevlilerine mahsus olduğundan, kırmızı ise kim bilir

hangi vesveseden dolayı yasaktır. Kafa olarak bir üniformaliya benzemeniz için ellerinden geleni yaparlar da kostüm bahsine gelindiğinde, o renkleri 'zata mahsus' bir ayrıcalık sayarlar.

Hücrelere gelince, yokun yoka karıştığı yerlerdir dersek kimseye bühtan etmiş sayılmayız. Bu 'yok'luluğun içinde az sayıdaki 'var'dan ikisi, masa ve sandalyedir. Malzemeleri plastik, renkleri de beyazdır.

*

Kuraldır, zindanı böyle renksiz olan memleketin, dışarısı gökkuşağı gibi olamaz.

İşte Selahattin, Gültan, Sebahat, Figen, Aysel, İdris, Selçuk, Bekir ve yüzlerce seçilmiş siyasetçi yoldaşımız birçok sebebin yanında, bu tek ses, tek renk dayatmasına itiraz ettikleri için, teklife inat bir yeryüzü bahçesi düşledikleri için o gri duvarların arasındaki o beyaz sandalyelerde günlerini yine direnerek ve üreterek dolduruyorlar.

Görünürdeki tek unvanları, halen ilk adlarıyla anılabilmek. Bu gelenekte sadece soyadımızla anılmamız, ancak halkın hatırını yıkmamızla mümkündür. Adıyla ya da soyadıyla serbestçe anılan birkaç kişi vardır; birisi Selahattin'dir, diğerlerini biliyorsunuz.

*

Diyarbakirliler sandalyeye, hele böyle ufak olanlarına "kürsü"/"küresi" derler. Sezgilerinin yüksekliğinden değilse ma nedendir?

Bugün içerideki her plastik sandalye, dışarıdaki yüzlerce konuşma kürsüsüne bedeldir.

Yine de bir hak teslim etmek gerekirse Selahattin, beyaz sandalyesini 'kürsü' yapmak bahsinde en mahir olanımızdır.

*

Nicedir sistem, toplumsal hafızayı yıkıp yeniden yapmak için atını itini nallayıp düşmüşken peşimize, elimizde ne at ne meydan ne de kılıç var!

Evet, bunlar yok ama bin türlü gölge ve riyayla örtülmeye çalışılan günlerin çetelesini tutup unutturmayanlar var. İşte bu kitabın emeği, böylesine aziz bir yerdedir. Ekmek gibi, su gibi aziz bir emeğin ürünü olan bu kitap, beyaz bir plastik sandalyeden başka koltuğu da makamı da olmayan, yüreği halkla, halkın yüreği de kendisiyle atan bir siyasetçiyi, kardışım Selahattin'in cezaevi dönemi hikayesini anlatıyor.

*

O gün geldiğinde, bugünleri anlatacak bir sergi, belki de sadece iki nesneden ibaret olacaktır. Biri gösterişli bir taht, diğeri ise plastik, beyaz bir sandalye. Beyaz sandalyenin üzerinde küçük bir not: Bu beyaz sandalye, o fırtınalı günlerde hep dik durdu. Gösterişli tahtın üzerindeyse hiçbir şey...

Yolculuğum

Demir kapıların biri açılıyor, biri kapanıyor. Göz taraması, x-ray cihazı... Bir bölümden bir başkasına geçiyorum. Onu görecek olmanın verdiği mutluluk ve heyecan... Onu cezaevinde görecek olmanın verdiği üzüntü ve ıstırap... Tarifi imkansız duygular içindeyim, Edirne'deyim.

Birazdan kardeşi ve avukatı Aygül Demirtaş'ın savcıdan aldığı özel izinle, Selahattin Demirtaş'la yarım saat görüşeceğim.

Demirtaş'la ilk kez 2011 yılının yaz aylarında, İstanbul Florya'daki TBMM misafirhanesinin kafe bölümünde görüşmüştük. Onu ileride, hükümette bir görevde göreceğimi düşünmüştüm. Oysa şimdi...

Peki, neler olmuştu da Demirtaş ülke yönetimi yerine şimdi evine çok uzak bir cezaevinde, Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumundaydı? Onu ve arkadaşlarını cezaevine götüren süreçte neler yaşandı? O içerideyken yaşanan gelişmeler nelerdi? İçeride neler yapıyor, dışarıda olan bitenlere nasıl bakıyordu? Neler yaşıyor, nasıl hissediyordu?

Tarihe derli toplu kaydolması için arşiv taraması yaparak önemli olayları, Demirtaş'ın röportajlarında, yazılarında, savunmalarında öne çıkan noktaları derledim. Arkadaşlarıyla, avukatlarıyla görüştim. Kardeşleri Aygül Demirtaş, Süleyman Demirtaş ve eşi Başak Demirtaş ile konuştum. Bunun yanı sıra Abdullah Zeydan'a ve tabii Demirtaş'ın kendisine avukatları aracılığıyla ilettiğim sorulara gelen yanıtlardan yararlandım.

Bu kitapta daha önce hiç duymadığınız, hiçbir yerde karşılaşmadığınız pek çok bilgiyi ve anekdotu bulacaksınız. İçeriden dışarıya Demirtaş'ı okuyacaksınız.